

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

2 Filij, & nepotes hæreticorum quas pœnas incurrant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

cas latè probans de cathol. instit. tit. 1. rubr. de abiurat. num. 18. 21. & segg. Farinacius q. 187. num. 31. Decian. tract. crim. lib. 5. cap. 47. n. 2. Sigismund. Scaccia de iudic. c. 59. n. 10. & 11.

9. Secundò inferitur pro crimine inducente leuem suspitionem condemnari reum posse ad aliquam penitentiam, vel pecuniariam, vel conclusionis pro aliquo tempore, vel fustigationis, vel tritensis, arbitrio Inquisitorum, pensata qualitate personæ, & gravitate delicti, & malitia: sic Decian. supra cap. 38. num. 7. Repert. verbo testis, versio. nota quòd sufficit. Farinacius supra num. 33.

Vt autem abiuratio, & condemnatio leuiter suspectis inferatur, necessariò delictum, seu iudicium ex quo talis suspicio oritur pienè debet esse probatum; aliàs non vera esset suspicio, nec digna poena: sic Farinac. q. 187. n. 34. Menoch. consil. 82. n. 155. Mascard. de probationib. lib. 2. concl. 86. n. 7. Rojas de hæret. 2. part. assert. 6. n. 148. versio. sed illa signa, & singul. 164. post. n. 6. & alij apud ipsos.

10. Quòd si de vehementi suspitione sermo sit, qui illam contrahit, condemnari potest, primò ad abiurationem; quia alia via non videtur suspitione in gravem purgari posse. Sic Decian. tract. crim. lib. 5. cap. 47. num. 2. Locat. iudic. inquisit. verbo suspicio num. 7. Farinac. q. 187. num. 40. Cantera rubr. de hæreticis, cap. 1. num. 56. Suarez de fide disp. 23. sect. 2. n. 4. & 5. Eymet. 2. part. direct. q. 55. num. 12. & 3. part. rubr. de quinto modo termin. processum. num. 166. versio. circa istum. & ibi Pegna comm. 41. Secundò d. maari potest in aliqua extraordinaria poena, vel pecuniaria, vel turensis, vel fustigationis pensata, qualitate personæ, & delicti, ex quo oritur suspicio: hoc enim est, quod punitur, sic Vmbert. Locat. verbo suspicio, n. 26. versio. plura tamen. Farinac. num. 42. Rojas de hæreticis, 2. p. num. 304. & segg. Ioan. Lupus in addition. hæreticis. §. 11. Simancas de cathol. instit. tit. 50. rubric. de præsumptionib. n. 21. & tit. 51. num. 12. Suarez supra nam. 5. Pegna direct. 2. part. comm. 80. versio. sed hanc sententiam Quæ omnia obseruata vidi in Publicis actibus fidei, in quibus vehementer suspecti ob aliquos ritus Iudaicos publicè errores abiurauerunt & poena pecuniaria sancti officij sumptibus applicanda condemnati sunt alij verò ad exilium, Neque illis fuit impositus faccus penitentianis crucibus integrè signati, sed solum dimidiatis, qui tamen faccus facta abiuratione illis sublatus fuit.

11. Verùm si suspicio vehemens oriatur ex fautoria hæresis. Primò, sic suspectus excommunicatus est excommunicatione in Bulla Cœnæ reservata. Secundò ex probabiliori sententia est irregularis, iuxta c. hæret. de hæret. in 6. vbi fauentes hæreticis inhábiles redduntur ad beneficium, & officium publicum, si cur & hæretici: nomine autem officij, Ecclesiasticum debet intelligi: sic docent alios referens Sanchez lib. 1. in Decalog. c. 25. n. 7. Tolet. summ. lib. 1. c. 69. n. 2. Farinac. q. 192. n. 74. Secus verò dicendum est de suspitione orta ex alio crimine: nam nisi sit publicum, & infamiam generet irregularitatem non inducit: vt bene aduertit Sanchez cum alijs. n. 10. & tradit Suarez de fide disp. 23. sect. 2. n. 6. & nos latius in materia irregularitatis examinabimus.

Tertiò hæreticorum fautor, defensor, vel receptor est infamis quia ita habeatur in constitutione Innocentij IV. edita anno 1252. incipiente. Ad extirpanda & in constitutione Alexand. IV. edita anno 1258. incipiente, Quod super, & Pauli I V. incipiente Licet ex Apostolatus officio, edita anno 1558. quæ referuntur à Pegna in sine directorij. Vt autem hæc poena contrahatur, requiritur sententia declaratoria criminis, sicut & in hæretico requiritur diximus: & tradit Azor. tom. 1. institutionem, lib. 8. c. 12. rub. de quarta hæreticorum poena, q. 7. Burlatus consil. 14. n. 18. & 23. lib. 1. Farinacius q. 189. n. 56. Thomas Sanchez, lib. 2. in Decal. cap. 26. n. 1. Insuper videtur requiri, vt intra annum excommunicatione notatus satisfacere contempserit: sic Eymet. 3. part. direct. q. 123. num. 2. & 3. Sanchez lib. 2. cap. 26. num. 3. Quattò, clericus hæreticorum fautor, defensor, & receptor, & quicumque de hæresi vehementer suspectus, non priuatur ipso iure beneficiis obtentis, sed illa potest in fauorem tertij renuntiare. Nec renuntio rescinditur; venit tamen priuatus per sententiam: iuxta textum in cap. excommunicamus l. 1. credentes, de hæret. sic Pegna direct. 3. part. q. 113. comm. 162. versio. benefice. verò Farinacius q. 189. n. 74. 81. & 86. Sanchez lib. 2. in Decal. cap. 26. n. 14. & 16. Quintò, inhabiles ipso iure ad quodlibet officium publicum, beneficiumque Ecclesiasticum: iuxta vt collatio illis facta irrita est, & inanis, habetur expressè c. 2. §. hæret. de hæretic. in 6. & ita docet Azor. 1. p. institutionem moralium c. 13. q. 8. Pegna direct. 3. part. q. 113. comm. 162. Salzedo pract. cap. 113. Sanchez lib. 2. cap. 26. num. 4. Sextò ad publica officia, seu consilia, neque ad eligendos aliquos admitti potest, In capax irem est testandus, succedendisque ex testamento. Nullus præterea ipsi super quocumque negotio, sed ipse alijs respondere cogitur. Quòd si fortè index extiterit, eius sententia nullam obinet firmitatem, nec cause aliquæ ad eius audientiam præferti debent. Si verò Aduocatus fuerit, eius patrocinium nullatenus admittitur. Si tabellio, instrumenta per ipsum cõfecta nullius sunt momenti, sed cum auctore danato damnentur, & in similibus idem seruari præcipitur. Si verò clericus fuerit, ab omni officio, & beneficio deponi debet, Insuper mādatur clericis, ne exhibeant huiusmodi

pestilentibus Ecclesiastica sacramenta, nec eos christianæ præsumant tradere sepultura, nec elemosinas, aut oblationes eorum percipiant, alioquin suo priuatur officio ad quod nunquam restituantur abique indulto Sedis Apostolicæ speciali Denique excommunicationis sententia iubentur percelli, qui hos sic ab Ecclesia denotatos viuere contempserint. Hispanis non quilibet defensor receptor, aut fautor hæreticorum subiacet, sed illitantium qui publicantur ob fautoriam excommunicati, & postquam sic publicati sunt, contemunt intra annum satisfacere Nam de his tantum loquitur textus in cap. excommunicatus §. credentes de hæreticis, & notauit Eymet. 3. part. direct. q. 123. num. 2. & 3. & ibi Pegna.

12. Tandem dicendum de violenta suspitione, qua si aliquem afficiat, eo ipso vt hæreticus damnati potest, quia est præsumptio iuris, & de iure in contrarium probationem directam non admittens, & constat ex contra Christianos, cap. quicumque, cap. cum contumacia, cap. filij de hæreticis in 6. cap. excommunicamus, §. qui autem de hæreticis, & tradunt ferè omnes Doctores: vt videtur est in Eymet. 2. part. q. 55. num. 10. & ibi Pegna comm. 80. versio. violenta suspicio. Farinacius q. 187. num. 46. Dixi probationem directam non admittente, quia iudicium bene admittit, qualis est, si sic suspectus velit probare reles examinatos fallum dixisse, vel iudicia, ex quibus violenta suspicio sumitur, vera non esse sic Pegna supra, versio. quamuis in sine comm. Farinacius num. 50. Simancas cathol. instit. tit. 51. rubr. de probationibus num. 13. Verùm eti hæc de violenta suspitione verissima sunt, modus autem procedendi in iudicio aduersus sic suspectum, idem est, ac aduersus suspectum de vehementi, vt alijs relatis docuit Farinac. n. 51.

Sed qui dicendum de eo, qui metu illato è fide catholica exterius recedit?

Respondeo, si metu graui cadente in virum constantem, cedat, nec est condemnandus vt hæreticus, neque vt de hæresi vehementer suspectus esse grauis peccet. Nam cum hæresis in voluntario recessu è catholica veritate consistat, non præsumitur ex voluntate recedere, qui sic coactus recedit: sic Simancas de cathol. instit. tit. 17. n. 29. & 36. Pegna direct. 1. part. comment. 24. versio. rursus, & versio. sed hæc quidem omnia. Dicit, si metu graui recedat. Nam ad tollendam hæc hæresis suspitionem, non quilibet metus sufficit, sed metus mortis, & tormentorum. nam metus infamie, exilij, aut non multum grauis fustigationis, non videtur sufficiens in tam graui crimine ad excludendam eius suspitionem, præcipue si Episcopus, clericus, monachus, Theologus nobilis, & similibus sit, qui recedit. Nam si femina, puer, aut plebeus sit, qui cogitur, supradictorum maiorum timor sufficit. Item requiritur ad excludendam hæc suspitionem: vt cessante metu, statim signa doloris ostendat, & sceleris patratu penitentium expollet, & ad veram fidem reuertatur: alias præsumetur & prius ex animo consensisse, & ritum habere turpem, & execrandum recessum, & proinde tunc grauius puniendus est, & ad abiurationem compellendus, tanquam de hæresi vehementer suspectus: sic docent Simancas de cathol. instit. n. 37. Pegna supra, versio. sed hæc quidem. Farinac. q. 183. à n. 26. Azor. 1. p. institutionem moral. lib. 8. c. 9. in fin. & cap. 21. quæst. 5. & 6.

PUNCTVM II.

Filij, & nepotes hæreticorum quas pœnas incurrant

- 1 Nulla poena corporalis afficiuntur.
- 2 Non priuantur bonis proprijs, nec potestate succedendi in maioratu.
- 3 Neque priuantur successione avarum, aliorumque consanguineorum.
- 4 Boni parentis hæretici omnino priuantur.
- 5 Excipi iure natura debita alimentum.
- 6 Qua ratione, hi filij, & nepotes contrahunt irregularitatem
- 7 Contrahunt inhabilitatem ad beneficia, Ecclesiastica, & personas recipiendas.
- 8 Item ad officia publica.
- 9 Extentam aliqui hæc poenam ad beneficia acquisita, atque nam pater declaratus fuerit hæreticus, sed non admittitur extensio.
- 10 Minus modi filij, & nepotes infamiam poenam non contrahunt, tamen si aliqui contrarium sentiant.
- 11 Filios hæreticorum, qui in contumaciam damnati sunt, & ob solam illam, aliquibus placet supradictis poenam contrahere.
- 12 Probabilis est oppositum.
- 13 Satisfit rationibus num. 11. adductis.
- 14 Filij sine ante, siue post commissum delictum nati, contrahunt poenam illis propriam, secundum satis communem sententiam.
- 15 Proposuit contraria sententia, negans filios natos ante delictum comprehendi sjs poenâ.
- 16 Reprobatur sententia n. 14. adducta in crimine Iasæ Maior.

is humane at in crimine heresis approbatur sententia. Satisfu argum. n. 14. adduiss.

Si de penis corporalibus loquamur, certum est filios hereticorum nullis penis affici: est enim inhumanum, & forte potestate reipublice alienum ob parentum delictum morte reprobatione, fulgatione filios condemnare: sic Suar. disp. 24. de iud. scilicet 3. num. 2. cum Simanc. de cathol. instit. 200. titulo 29. Si autem de penis temporalibus sermo sit; certum etiam est hos filios ob parentum delictum non priuari bonis propriis habitis eo tempore, quo a parentibus delictum commissum est, quia nulli inuenitur cautum, & pena precipue non sunt extendende sine manifesto iure, vel ratione. Item non priuantur potestate succedendi in maioratu, quem habet pater hereticus, quia non a patre, sed a primo influente accipiunt, qui omnes descendentes in successione vocantur, neque maioratus connumerantur bona parentis, sed potius inter bona familie, & generis, sic Molin. lib. 4. de primog. cap. ult. ad num. 51. usque ad 55. Menoch. conf. 805. n. 31. & 30. & consil. 88. ad num. 9. usque in suam Anton. Gomez. l. 40. Tauri, n. 91. vers. tertio non obstat. Molin. de iustitia tom. 3. de iustitia disp. 648. n. 25. Farin. de heresi, quæst. 91. n. 42. Valq. de legib. disp. 169. num. 36. & pluribus alijs probat, & exornat & contrariis satisfacit Thomas Sanchez propterea moralium princeps, lib. 2. in Decalog. cap. 30. n. 4. Neque hanc doctrinam obstat, quod maioratus habeat iurisdictionem in vassallos, quia iurisdictione, & dignitate filij hereticorum priuati sunt ex cap. 2. de hereticis in 6. ibi ad nullum officium publicum admittantur & consentit regia. lex 3. tit. 3. l. 1. & amplius non pudes ser. ni. secunde n. 10. consil. ni. tener of. ficio publico ni. real. quia hoc intelligendum est de iurisdictione, & dignitate per se concessa, secus de iurisdictione, & dignitate accessoria, eius sunt capaces filij hereticorum, eo ipso quo capaces sunt bonorum maioratus, quibus talis iurisdictione annexa est. principalem enim trahit accessorium. reg. accessorium 23. de reg. iur. in 6. Quod autem talis iurisdictione, & dignitas quæ lege maioratum comitatur, accessoria illi sit, probatur non ex vi, tum quia per successorem ex sola obtentione, possessioneque bonorum habetur. Item habetur tam a feminis, quam a masculis: sic expressè vtrique Molin. & Menoch. supra Sanchez n. 7.

Deinde non sunt priuati successione aorum, aliorumque cognationum, & extraneorum, sed solum parentis, quia nullo iure cautum est. Neque valet argumentum à simili ex filiis reorum læte maiestatis, qui qualibet successione priuati sunt, ex l. quisquis filij. Cod. ad leg. Jul. maiest. quia pena ex vno casu ad alium extendende non sunt, precipue cum non sit eadem ratio. Nam in crimine læte maiestatis humana priuantur filij qualibet successione ob securitatem Principis, qui merito timet, ne delicta parentum lequantur filij, si diuinitus abundant, quod in crimine heresis non procedit, & ita plures referetes docent Anton. Gomez tom. 3. cap. 1. num. 43. Simanc. cath. instit. tit. 29. n. 19. Caneza in suis quæst. crimin. de quæst. tangens. puni. delict. cap. 2. num. 11. Sanchez lib. 1. cap. 29. num. 13. Farinacius q. 116. num. 75. in medio Decalog. tract. crim. lib. 5. cap. 45. num. 5. vers. l. omnia ostendit. Suardus consil. 386. per totum, lib. 3. Menochius conf. 805. n. 21. & 24. vol. 9. & consil. 1128. per totum vol. 12. Suarez de iud. disp. 24. scilicet 3. num. 7. sine.

Bona autem parentis hereticis omnino priuantur, quia iuxta cap. cum secundum leges de heret. in 6. filios sunt applicata & expressè deciditur cap. filij, & c. quicumque, §. de heret. in 6. vbi filij excluduntur à successione bonorum parentis condemnati. Quæ propter nec legitima illis danda est, vt rectè notauit Paul. Gualther. tract. de heret. q. 4. numer. 1. & 2. Thomas Sanchez lib. 2. cap. 29. n. 9. Decian. tract. crim. cap. 45. n. 3. vers. & amplius Gratius lib. 2. de iud. cap. 11. n. 9. Farinac. quæst. 19. n. 1. & 2. Pegna direct. 2. part. comm. 9. ad c. vergentes de hereticis vers. ceterum hodie. Gabr. Quemada q. 24. num. 2. Hi enim omnes aduertunt, quod licet iure ciuili antiquo, iuxta textum in l. Manu. hær. cognominis. C. de hereticis, filij Catholici non priuantur parentum hereticorum legitima. At hos ius correctum esse ab Ecclesia, ex dictis c. cum secundum leges. c. filij, c. quicumque, & ab Imperatoribus in auct. Gaz. ar. C. de hereticis. Ex quo sic patet existente heretico filias feminas dotem obtinere non posse, quia omnia eius bona sileo addita sunt: & ita tradit Simanc. cathol. instit. l. 9. rub. de bonis heret. Azor. l. p. instit. moral. lib. 8. c. 12. q. 6. vers. imò dotes. Gabr. Quemada q. 24. Farinac. q. 191. n. 8. Cant. q. crim. rubr. de heret. c. 1. sub n. 20. An vero illis danda sint alimenta, non est constans inter DD. Affirmat Simanc. cathol. instit. tit. 29. rubr. de filiis & minor. n. 11. Pegna direct. 2. p. com. 9. ad c. vergentes, vers. inquisitores tamen, vbi ex sola misericordia dicit esse hæc alimeta cõcedenda ex tunc inuolans ex rigore non deberi. Idem dicit Roias sing. 87. Suardus consil. 386. n. 13. quibus ego libenter assentio. Cum enim parens obligatus sit iure naturæ filios suos alere ex proprijs bonis, dum ipsi non valent alimenta acquirere, si sic succedens in illis bonis, videtur in hac obligatione succedere; sicut in obligatione soluendi creditoribus.

Ferd. de Castro. Mor. Pari. I.

Prima pena est irregularitas his filiis, & nepotibus imposita, de qua diximus satis tract. de irregularitate circa finem ibi enim ex communi sententia conclusimus filios & nepotes hereticorum & fautorum esse irregulares, si per viam masculinam descendant: si autem via feminea, solum filios, non nepotes ex cap. 2. §. heretici, de heret. in 6. c. statutum, 2. eod. tit. & lib. Debet tamen hereticus vel fautor probari per sententiam vel euidenciam facti talis esse, vel talis decessisse, vt habetur in supr. c. quicumque, ibi, qui tales esse, vel tales decessisse probantur, & tradit Farinacius q. 191. n. 69. Azor. l. p. instit. lib. 1. c. 13. q. 8. vbi subdit solum facti euidenciam sufficere etiam si sententia secuta non fuerit tene Sanchez lib. 2. cap. 27. num. 28. Extenditur secundum probabilior sententiam ad filios illorum: qui brachio seculati traduntur comburendi vt est relapsus negatiuis, hæresarcha quamuis poenitentis signa ostendant, quia impenitentes à iure reputantur: & tradit vltra Doctores supradicti loco relatos Suarez de fide, disp. 23. scilicet 3. m. 3. Neque ab hac pena, alijsq; statim referendis excluduntur filij illegitimi, & incestuos, alijs delictum parentum illis fuerit, & luxuria prætorgetaria daretur quæ castitati coniugali non conueniret, quod est absurdum, vt bene dixit Pegna 3. p. direct. q. 114. comm. 163. circa princip. Sanchez lib. 2. cap. 27. n. 1. Menoch. de præsump. lib. 5. præsump. 33. n. 1. & Farinac. q. 191. n. 9. & alij apud ipsos. Debet tamen parens hereticus certo parens esse, vt ex eius delicto pena ad filios descendat: alijs in dubio excluduntur vt tradit Couarr. 2. variat. cap. 8. num. 3. Sanchez, & Farinac. supra. Probatur autem illo casu filiatio per nominationem patris, & reputationem ortam ex tractatu, vt talis sic Reperit. Inquisit. verbo filij vers. et si guaratur & ibi Quintilian. Mandos. in additione litteræ H. Farinacius q. 191. num. 10.

Secunda est inhabilitas ad Beneficia Ecclesiastica recipienda, ex textu in c. quicumque, §. heretici de hereticis in 6. ibi hereticorum, eorumque credentium, receptorum defensorum, & fautorum filij usque ad secundam generationem, ad nullum Ecclesiasticum beneficium admittantur. & ibi notauit glossa, Archid. Ioan. Andr. Per ineam autem materiam solum filij inhabiles redduntur ex textu in c. statutum, et l. de heret. in 6. Nomine beneficij etiam pensio subintelligitur in fauorem fidei, & detestationem heresis: sic Sanchez pluribus probans lib. 2. cap. 28. n. 36. & seq. Suarez de fide disp. 93. n. 4. sine Farinac. q. 191. n. 50. ea precipue ratione, quia text. in c. de heret. in 6. priuans hos filios beneficiorum obtentione vitur generali illa negatiua, nullum beneficium, quo casu beneficium comprehenditur, vt bene dixit Gigas de pensionib. q. 28. n. 11. & tradit Sanchez supra. Hæc autem inhabilitas ipso iure incurritur ita vt collatio beneficij illis facta irrita sit, & inanis habetur expressè cap. 2. de hereticis in 6. ibi, quod si secus actum fuerit decernimus irritum, & inane. Item sunt irregulares: irregularitas autem est impedimentum à ritans beneficij collationem: sic Suarez de fide disp. 24. scilicet 3. m. 4. Sanchez lib. 2. c. 28. num. 32.

Tertia pena est inhabilitas ad officia publica, qualia sine magistratus prætoriatu, iudicium notariatus habetur supradicti cap. quicumque in iud. c. statutum de heret. in 6. & tradit Suarez disp. 24. de fide, scilicet vltim. num. 6. referens Bullam Innocentij IV. Alexandri IV. & Clementis IV. id statuentium: vbi optime aduertit ex vi huius inhabilitatis non esse priuatos iure eligendi, & representandi, quia non est officium publicum.

Quarta penam aliqui assignant priuationem beneficiorum, quæ filijs, vel nepos obtinuit, antequam eius parens, vel auus fuerit hereticus declaratus: sic post alios antiquiores docet Flamin. de resignat. benefice lib. 3. q. 1. n. 34. Curtier. canon. 99. lib. 2. cap. vlt. n. 38. Gratius lib. 2. de iud. cap. 11. n. 11. & alij plures relati à Sanchez lib. 2. cap. 28. n. 27. & à Farinac. q. 191. n. 57. & Pegna 4. part. direct. q. 114. comment. 163. vers. in hæc quæst. Mouentur precipue ex cap. felicitus, quod si quis de penis lib. 6. vbi filij percutientes sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinales priuantur beneficijs, quæ tempore delicti parentis obtinebant, sed grauius delinquit qui maiestatem diuinam offendit. Ergo grauius puniri debet. Verum hanc penam admittendam non esse docet communior sententia: vt videre est in Farinac. Sanchez & Pegna supra qui relatis plurimis Doctores hanc sententiam vt benigniorem, & vti receptam, & validissimam argumentis mutuat firmiter. Conseruit Suarez disp. 22. de fide, scilicet 3. Ratio precipua est, quia nulli inuenitur cautum talis priuatio. Ergo afferenda non est quia pena, & precipue respectu innocentium extendende non sunt. Neque obstat text. in c. felicitus, in contrarium adductus. Tum quia solum probat posse Ecclesiam filios hereticorum beneficijs priuare non tamen probat re priuati, docuit enim illo crimine lætionis Cardinalis hæc pena filios esse letis sit, quam hæreses ob uitandam delinquendi audaciam. Neque in penis valet argumentum à maiestate rationis, vt satis diximus loquentes de lege penali.

Quinta pena, quæ aliqui reputant filios hereticorum affici, est infamia, eo quod hæc afficiat filios reorum læte maiestatis humane l. quisquis filij C. ad leg. Jul. maiest. & tradit alios referens Couarr. lib. 2. var. cap. 8. n. 1. Ant. Gom. l. 40. Tauri, num. 91. vers. tertio Simanc. tit. 29. n. 13. & 14. Farinac. plurimos referens

H b referens

DE HERETICIS

referens. q. 191. n. 23. & segg. negari non potest communem esse sententiam. At nullum firmum fundamentum habet, nam nullus extat textus in iure canonico, cui in hoc delicto standum est, utpote. Ecclesiastico, hanc illis penam irrogans, Constitutiones autem Innocent. IV. Alexand. IV. Clement. IV. incipientes ad extirpanda, &c. quæ à Pegna inter litteras Apostolicas referuntur, & quarum meminit Karinacius supra; solum hos filios excludunt à publicis officiis. Ex qua exclusione non inferitur infamia. Neque argumentum à simili in lege penali validum est, cum pœna non ob similitudinem rationis, sed ob iuris depositionem imponatur. Item si essent infames, essent privati omnibus privilegiis, omnique actu legitimo, omnique testimonio ferendo, quod nullo fundamento probatur, & ita tenet Sanch. lib. 2. c. 28. n. 5. Menoc. consil. 808. n. 44. vol. 9. Suar. 5. tom. de censur. disp. 48. sect. 3. num. 2. & disp. 2. 4. de fide, section. ultim. num. 7.

11. Restat duplex examinanda difficultas. Prima, an hæ pœna afficiat filios, vel nepotes hæretici damnati in contumaciam ob solam illam artem affirmantem defendit Pegna 3. p. direct. q. 115. com. 164. vers. parte damnato, Dec. l. 7. c. 41. n. 33. Sanch. lib. 2. in Decal. c. 27. n. 19. Et mouentur, quia contumax pro hæretico habetur, & velut hæreticus condemnatur. cap. cum contumacia de hæretico in 6. & ibi Gl. excommunicamus. l. 1. §. qui aut de hæretico. Item qui per annum in excommunicatione perseverat, peritax præsumitur præsumptione iuris & de iure, ut tradit in dist. c. cum contumacia, Ioan. Andr. & Gemin. & v. talis dicitur. Ergo pœna, quæ ex hæretico in filios deriuatur, in huius damnatione locum habent. Adde bona huius hæretici confiscantur in præiudicium filiorum. Ergo & reliquæ pœnæ eos afficiunt.

12. Verum probabilius censo filios hæretici in contumaciam damni nullam penam illis propriam contrahere, ac proinde non esse inhabiles ad beneficia, neque irregulares, neque infames, neque incapaces, successione etiam in sententia illorum, qui eos infames & cuiuslibet successione incapaces assueverant. Moueor, quia facta confessio ex contumacia relutans, non est vera delicti probatio, sed præsumpta. Præsumpta autem delicti probatio solum delinquenti nocere potest non eius heredibus, quia nocuumentum hæredibus ex delicto antecessoris vel provenire debet, non ex delicto facti, ut constat expressè ex leg. eius qui delator. ff. de iure fisci, ibi. Eius qui delatorem corripit, ea condicio est, ut pro cuncto habeatur. sed enim hæc pœna magis est v. aduersus ipsum locum habeat, qui delator redimit. Ceterum aduersus hæredem ipsum transire non debet. Et tradit Felin. in eum Bart. n. 8. c. 25. ff. de re iud. Bart. in l. cum filius familias n. 4. c. fin. de verb. obli. Alex. in l. sape. n. 64. ff. de re iud. Boss. de delict. n. 6. c. tit. banniti quid amittant. n. 19. Brun. de statutis, verbo confisic. vers. an facta confessio inducat, & alij plures. Et confirmo ex vulgato axiomate, quod probatio delicti orta ex contumacia non efficit probationem requisitam ad delictum præiudicans tertio. l. fin. C. de probat. iuncta l. sancimus, C. de pœnis & tradit Bart. supra & alij, in dist. l. cum filius familias, in princ. Dec. cons. 410. in causa, col. 2. n. 6. vers. quia ad hoc respondetur, c. col. 3. vers. quæritur principaliter, Natta cons. 540. n. 29. vol. 3. Plot. cons. erim. diu. 130. n. 11. l. 1. Secunda sententia fuerit lata; quia tunc facti contumaci obest, non alius ex l. preses, C. de pign. & tradit Nilus de banniti in 1. p. 2. temp. q. 14. C. de crim. l. maiest. tit. quomodo, c. per quos. q. 1. n. 35. Boss. tit. de honor. publ. n. 56 & p. utibus relatis firmat Farin. de delictis c. pœnis. l. 1. tit. 3. q. 2. 4. n. 276. Neque obstat solutio Thom. Sanch. lib. 2. cap. 27. n. 19. cui fauet Bart. l. 2. §. his n. unico, ff. de bonis eorum qui ante sententiam. Masc. de prob. concl. 348. n. 35. Rojas in sing. fidei sing. 69 n. unico, Carr. de executione sent. cont. cap. 1. n. 345. assertentis supradictam doctrinam communem non procedere in crimine læsæ maiestatis humanæ, vel diuinæ: quia talis exceptio nullo iure, vel ratione fundatur, & Bartolus Rojas, Mascardus de pœna amissionis bonorum loquuntur, quæ de hæredibus præiudicat non directè, sed indirectè, quia hæc non est pœna hæredum sed contumacis, à quo sublata bona cessant ad hæredem transire. Tertio, quia sententia in contumaciam lata nunquam transit in iudicatum quoad pœnam corporalem, sed quoadcunque hæreticus comparat. etiam si eius statua combusta sit, est audiendus, ex glossa communiter recepta in c. excommunicamus. l. primo de hæretico, verbo condemnatur, tradit Sanch. n. 18. Pegna direct. 3. p. com. 49. vers. adueniente autem Simanc. de cath. inst. tit. 2. n. 20. c. 21. & alij sed non iustum, ut innocentes puniantur ex sententia, quæ est in pendentia, & quæ reuocari potest. Ergo, & ita tradit in propriis terminis hæretis Farin. q. 29. n. 68. Gigas de crimine læsæ maiestatis, lib. 3. tit. 1. de pœnis, quæ incurrunt filij, c. 13. n. 3. & in crimine læsæ maiestatis Roland. cons. 29. num. 2. 1. c. 22. l. 3. Fatin. q. 116. n. 180.

13. Argumenta pro contraria sententia non videntur. Fateor delinquentem hæreticum condemnatum ob solam contumaciam haberi pro confesso, & conuicto, & tanquam peritaxem hæreticum damnari. Nego tamen eius damnationem alius ab ipso præiudicare, quia reuocari potest, & non est vera delicti probatio, sed facta, Confiscationem bonorum admitto fieri ob sententiam latam in contumaciam, quia illa non est pœna directè filios affi-

ciens, sed indirectè. Est enim pœna propria ipsius contumacis à quo bona tolluntur, quibus subactis nihil est quod ad hæredes transeat.

14. Secunda difficultas, & grauissima est, an infamia, privatio beneficiorum, & officiorum, & reliquæ pœnæ filiorum propriæ afficiant filios natos, vel conceptos ante delictum parentum? Notanter dixi, & reliquæ pœnæ filiorum propriæ, ut excluderent ab hac dubitatione bonorum publicationem, quæ, ut iam dixi non est pœna filiorum, sed parentum ac proinde in filios ante delictum natos eius damnum relutare potest, & notat Sanch. lib. 2. c. 27. n. 16.

In hac difficultate prima sententia satis communis affirmat comprehendere filios, siue ante, siue post commissum delictum nati fuerint. Sic Simanc. de cath. inst. tit. 29. n. 22. Rojas de hæretico, 2. p. n. 336. c. in singularibus fidei sing. 68 n. 3. Pegna direct. 3. p. com. 163. vers. omisso tamen. Perez lib. 3. ordin. tit. 9. l. 3. vers. des pœnis que sicut la iracion, qui reitatur sic esse in practica receptum. Menochius de presump. lib. 5. presump. 3. n. 17. Cou. l. 2. var. c. 8. n. 5. Cant. in qq. crim. tit. de qq. tang. panis deli. c. 1. n. 11. Suar. de fide, disp. 49. sect. 3. n. 2. Azor. tom. 1. instr. moral. l. 8. c. 13. post q. 8. c. tom. 2. l. 6. c. 4. q. 3. Tolet. de instr. facer. l. 1. c. 69. n. 4. vers. scilicet filij Farinac. de hæresi. q. 10. n. 2. quomodo n. 39. videatur contrarium affirmare, & alij plures, quos refert Thomas Sanchez lib. 2. cap. 27. n. 9. qui hanc questionem præ omnibus latissime & exactissime tractat.

Plura in eius fauorem adducuntur fundamenta. Adducam præcipua. Primum desinitur ex generali modo loquendi iuris de pœnis impositis filijs hæreticorum, & reorum læsæ maiestatis, absolute enim, & indirectè pronuntiat filios puniri, c. qui cumque, §. hæretici, c. statutum, de hæretico in 6. c. c. vergentis, de hæretico. l. quisquis, §. filij C. ad legem iuliam maiestatis. At sub nomine filiorum, absolute prolatorum, tum nati ante delictum, quam post delictum intelliguntur, Tum quia sermo indistinctè prolatus indistinctè est intelligendus, ex leg. 1. præsupra pro generaliter, ff. de leg. præstan. dis. l. 3. ff. de offic. præf. de pretio, ff. de publiciana in rem actione. vbi glossa, & Doctores. Tum etiam, quia in l. Senatoris filium, ff. de Senatoribus, habetur æquè filium Senatoris dici, siue cum pater in Senatoria dignitate susceperit, siue ante dignitatem Senatoriam, & in cap. inter ceteras, de rescriptis, dicitur filius sacerdotis etiam ante sacerdotium fuerit genitus. Ergo similiter dici poterit filius hæreticorum, etiam ante hæresim conceptus sit, ac proinde comprehenditur, etiam ante hæresim filios hæreticorum. Secundò probatur tum ex c. filij, de hæretico, in 6. vbi filij decedentium est vita, & consolationem, seu potius delationem, ab hæretico postulantium, non admittuntur ad probandum parentes in amantia fuisse, sit ante de hæretico diffamati erant. Ar ij filij pœnas hæreticorum incurrunt. Ergo iam filij nati ante delictum patris puniuntur. Tum etiam probatur ex cap. statum eodem tit. in 6. vbi redduntur infames filij hæreticorum, quorum parentes tales esse vel decessisse fuerit probatum, debet textus expollicari filij ante delictum parentum geniti, debet textus expollicari ad filiorum infamiam non solum parentes notorie hæreticos decessisse, sed hæresim commississe ante illorum generationem, & in illa vique ad mortem perseverare, quod tamen non postulat, solum enim textus contentus ad filiorum pœnas probatione hæresis patet in articulo mortis. Tum denique, quia filij reuelantes Inquisitoribus hæresim parentum, eique minime conuolentes excusantur à pœnis, iuxta constitutionem Frederici Imperatoris, quæ incipit, Commisisti hæresim, & relatum à Pegna inter litteras Apostolicas directè inquisit, quæ à variis Pontificibus confirmata est, præcipue Innoc. IV. in sua octaua constitutione in ordine nona, & multis relatis docent Sim. de cath. inst. tit. n. 46. Pegna direct. 2. part. com. 15. ad c. litteras, de presumptionibus, vers. hoc addiderim, c. 3. part. com. 164. vers. in filijs verò. Rojas sing. 12. n. 5. Sanch. l. 2. c. 27. n. 30. Farin. q. 191. n. 37. Ar ad hanc reuelationem faciendam necessario supponuntur filij nati. Ergo etiam supponuntur nati ante delictum, ut sic delictum paternum possint dissimulare. Probo hanc consequentiam quia filij non reuelantes sed paternam hæresim dissimulantes hanc pœnam contrahunt, neque ibi excipiuntur, an nati fuerint ante delictum, vel post delictum. Tertio principaliter probatur, quia pœna infamiae, privationisque officiorum, & beneficiorum filijs imponitur in supplicium parentum, qui filiorum mala sentire acerbius solent, quam propria, ut sic puniri à peccato auertantur, & alius timor incutiantur, sic fatetur glossa in extran. unica Ioan. XIII. de pœnis, §. filij eius, verbo quomodo libet, & tradit Calt. l. 1. cap. 7. de potestate legis penalis, c. roll. l. 1. c. 1. c. vlt. de iusta hæreticorum punitione. Men. de presump. l. 5. presump. 3. n. 4. c. 12. c. cons. 99. n. 20. vol. 1. & alij relati à Sanch. lib. 2. cap. 27. n. 8. Sed hæc ratio æquè procedit in filijs natis ante delictum, ac post delictum, cum utroque æquè parentes diligant, & illorum mala sentiant. Ergo. Quod si respondentes diligant, & alius timor, quibus moti sunt legittimæ hæc esse filios puniri, non esse præcipua, quia præceptores ad sic videtur timor filij parentum moti incutiantur, iuxta textum in l. quisquis, §. filij, ff. ad legem iuliam maiestatis, ibi, quibus paternis hoc est, hærediturii criminis exempla incurrunt, qui

timor in filiis ante delictum conceptis ex sanguine puro, & non infecto per delictum non videtur procedere. Facile hæc respon-

15 Secunda sententia contraria supradictæ benignior est, quàmque late probat Simanc. de cathol. insit. tit. 29. n. 22. Et

Secundo probatur ex l. 2. C. de libertis, & eorum liberis, vbi filij concepti ante seruitutem parentis ob ingratitude

Quod probatur ex doctrina Dni Augustini relata per Gratianum, in e. non imputantur e. iam inquit. l. 9. q. 4. vbi Augustinus probat delicta parentis non posse nocere filiis ante delictum

Quinto, quia privilegium nobilitatis concessum parentibus non extenditur ad filios natos ante privilegij concessionem, sed

que posteritati, quam postquam meruerit dignitatem, vel actum gesserit, ediderit, anterioribus filiis in conditione pristina romanis, & l. decurio 3. cod. tit. de lib. & l. filij, vers. senatores, l. 1. ff. ad municipal. lib. eum cauetur filios & nepotes senatorum

Sexto probatur ex ratione decidendi text. in l. quisquis, C. ad leg. Jul. marit. vbi redditur ratio puniendi filios, quia quodammodo participes sunt criminis patris, & audacia genitoris

Tandem ex legibus nostris videtur hæc pars omnino decisa, nam in l. 6. ad fin. tit. 27. p. 2. vbi de penis, quas filij reorum lætæ maiestatis incurrunt, dicitur. Pero esto no se emiendo los hijos, que vbiessen echo, antes que orresen. La los derechos, que fallaron los antiguos de Espanna en todas las cosas allido p. usieron

Idem probatur l. fin. tit. 31. p. 7. vbi la si el hijo que es nacido no debe recibir pena por el yerro de su padre, & l. 3. tit. 9. lib. 4. ord. qua hodie est lex 3. tit. 8. l. 8. n. 1. n. 5. fine. Pero decimos que ningun traidor, ni aleoso, ni su hijo, que vido despues, que hizo la traycion, &c. Ex quibus manifestè constat filios natos post delictum

Neque iis obstat l. 2. tit. 2. p. 6. vbi Greg. Lop. ex signo vniuersali, quo vitur, dicens, todos sus hijos, inferit comprehendit natos, & nascituros. Nam illa verba intelligenda sunt iuxta l. 6. tit. 27. p. 2. vbi videlicet comprehendat omnes filios, siue legitimos, siue illegitimos, siue existentis sub potestate parentis, siue emancipatos, dummodo tamen geniti sint post delictum.

16 Vt ergo in hac controuersia sententiam probabiliorem, in primis affirmo vtramque sententiam probabiliorem esse, quod ex Doctoribus, & rationibus pro vtraque sententia adductis constat. Verum attento iure regio Castellæ 2. sententia in crimine lætæ maiestatis humanæ mihi probanda videtur. At in hæresi, in qua canonum dispositio attenditur, primam sententiam censeo probabiliorem; sic Gutier. can. q. lib. 2. c. vlt. n. 46. Couar. lib. 2. var. c. 8. n. 5. vers. quarto. Gratian. & Azued. l. 6. tit. 17. p. 2. Ant. Gom. tom. 3. var. c. 2. circa fin. vers. sed hic non obstantibus, & vers. & adde. Mouer quoque leges adductæ in crimine lætæ maiestatis humanæ mihi videntur clarescere in delicto hæresis, in cuius penis canones sunt spectandi, textus, & rationes pro prima sententia adducti mihi efficaciores apparent. Neque enim commodam explanationem inuenire potuit textus in e. filij, & statum, & alii. Concedo namque illis textibus solum dispen, & declarari filios infames, & incapaces esse, quorum parentes contumaces obierint, quia non satis erat declaratum in e. vergentis, de heret. e. quemque, cod. tit. in 6. At ex hac declaratione satis colligitur in suprad. e. vergentis, & e. quemque, filios natos esse comprehensos, siquidem solum expolitur in cap. statum, obitu prauis, & contumax parentis, vt eius filij penis afficiantur. Dicere autem subintelligendum esse, si fuerint nati ante delictum, gratis videtur excogitatum, & contra textus litterarum, aliis dimittit processisset. Pontifex declarans requirit impenitentiam finalem in parente ad filiorum penas, & non declarat filios post parentum delictum nasci debere. Cùm scilicet reperiantur filij ante delictum parentum geniti. Adde me sæpè vidisse pro hac sententia iudicatum: imò neque admitti filios ad probandum ante patrum hæresim genitos esse. Ergo saltem ex consuetudine prior sententia praualeat debet. Neque argumenta pro secunda sententia conuincunt.

17 Ad primum concedo non dici propriè filium deportati, qui genitus est ante deportationem quoad effectum incurrendi penas

DE
VSTRA
ALAY
TOL
II